

ऐतिहासिक पत्रस्तम्भ

श्री ५ वावुज्यु

स्वस्ति श्री गिरिराज चक्र चुडामणि नर नारायणेत्यादि विविध विहदावलि विराज मानोन्नत श्रीमत्म-हाराजाधिराज श्री श्री महाराजे.. षाण उद्ध विक्रम साहा वहादुर संमसेर जंग देवनां सदा सदर विजितम्-

आगे है भिहित राइ के तेरा बाबू वराजु देषि धाइ विहोरि आयाको किपटजिभिन संतुष्टा तस्को सांध सुवेलुँ छुङ्गो देषि पुर्व लाया रवा. देखि पदित्रम नेरुवा षोलादेषि उत्तर षोरिहाङ्गमादेषि दिष्णन नंम्लुक वाहेक है चार किला भित्रका जिभिन सुषिको राजाले फागु-देषि फोरि तँलाइ नगारा स्मेत भिन्ना पारि सुवाँगि गरि दियाको रहेछ हाम्रा प्रतापले मिच्या पछि - १ वाट पनि मोहोर गरि भिन्ना सुवाँगि थामि वक्सनु भयाको रहेछ आज हामीले पनि फागुको आलाक गरि सुषियले दिया वमोजिम सुवाँगि चारकिला-मित्र जिभिन थामि वक्स्याँ आफा भाइ विरदार वावलिरिति तारि सुवाँगि भोग गर इति सम्बत १८६९, साल वैषाख सुदि ५ रोज शुभम् --

सेन मकवानी राजा सावा राजाले मिची आउंदा आफूङ्गी भोग मेटन नसकी कायेदि २८२८ साल तक भोगमा वस्दा १४ मनु भित्रका कश्येषको यति १४ भनु रावी भित्रको रिषिपुत्र बाहुन भन्या जात वर्मचारीहरूले हाम्रा मुलुकमा भिक्षा मागि खान पहिला पठाउनु भो र तिनीहरूले गरेकोमा परवाह गरी जै गर्नु आउने बाहुन देवता हुन्, पाउ लागि देव षनी

मुल्याइ पाउ समाउदा पाउमा राहु बसेकोले सो राहुले हाम्रा प्रताप आदि शक्ति हरण भई १८२८ सालमा माझ किरावभार १८३० सालमा पल्लो किरात श्री ५ माहाराजाले कवजा लिइ वक्सनु भो १० लिम्बुको नाउँमा १८३१ सालमा राजधानी कान्तिपुरवाट तसल्ली मोहर भएको र सो मोहर पाउनेहरूको पालासंम सदर थियो सो भोहोरमा जिमि भूमि रहन्जेल तिङ्गा शाखा सन्तानतक भोय गर खोसे मासे हामीले पूजि ल्याएको देव देवताले मेरो राजकाज नाशोस् भन्या तसल्ली मोहर पाउन्याहरूको पाला संम सदर थियो थापा खालको कूटनीतिवाट १८६० सालमा साउने फागु तिरो वोकाएको १८८४ सालमा शुमाङ्गी फुटी भएको १८९० सालमा जिल्ला बिजिल्ला थुम छुट्याएको १९१० सालमा धुरी पूर्जी लेखेको रैकर भएको १९१८ सालमा लिम्बुको खाएन पायेन सोधेको र १९२५ सालमा साढेपाच साढे ६ साढे ७ तिरो वोकाएको १९३७ सालमा पाँच खत मुद्दा वाहेक अशुच्छ देउ अमाल दिएको हो १९४२ सालमा ६०।३० खेत र ८५ सलामी लिनु भएको हो. १९४५ सालमा कंपनी खेत नापी लिएको यसै किसिमवाट १९३१ सालको हाम्रो अचल मोहर पटक पटक मासिदै गएको १९६० सालमा अपिल सुन्नी भै आसमानी दंड पर्चा खाना पायीन १८३५ सालमा सरकारको काम र जंगी काममा खटिनु लालमोहरले पायेको १८४५ साले देवि लिम्बु आफ्ना कागज आफ्ना अक्षर पाउन नपा-एको हो अपुगी विर्ता मोहरको प्रमाणले हाम्रा मुद्दा पर्दा आगोथलो पानी थलो हामीले पाएको जितापत्र पनि छ-

स्वस्ति श्री क. म. वी. र केदार पाडे कस्य पत्रम्

आगे तोको बस्त्या जैखपसि हामी कपा राइके
जधो चित उप्रान्त मे...सि छानी जाहितिमाला दुवराली
दिया मेरो दस्करा दथ... वेजुवानी पाविमा याहाँ
कराउन आइ तसर्थ वेहोरा येही ... की की सिक्षणा वी
वराली दिन पाइदैन येसले घान्या दस्तुर भरि अहु
वेहोरा छ भन्या एसै सित जोरि यहाँ पुर्णेक गरि दिउला

इति संवत् १८८६ साल मार्च शुद्धि ६ रोज ४ शुभम् -

स्वस्ति श्री शर्व जांचकस्य छोयाको रिंजि छम्तुके
पुर्जी उत्तर ४ गाउँको लामा भै असिना थाम्नु दश
लामा सरह खानु दश लामाले तिन्या वमोर्जि तिन्न
भनि पुर्जि गरि दियो इति संवत् १९०५ मिति चैत्र
शुद्धी ३ रोज शुभम् -